

UKA2020/125

Ulloq. 13. Oktober 2020

Jens NapătôK'

Nunatsinni inulerinermi; isumaginninnikkut, perorsaanikkut, peqqissaanikkut, tarnillu pissussaanik ilisimasaqarnikkut atorfissaqartinneqartut ataatsimoortumik pilersaarusiornikkut pisariaqartitatta qanoq anguneqarnissaanerat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq saqqummiuppa Nunatsinni inulerinermi isumaginninnikkut, perorsaanikkut, peqqissaanikkut, tarnillu pissussaanik ilisimasaqarnikkut pisariaqartitatta qanoq anguneqarnissaat pillugu politikkikkut oqallisigineqarnissaa oqallisissiaralugu.

Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit taamatut qulequtsiilluni apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaanut qujaffigaatsigit, imatullu Partii Naleqqamiit oqaaseqaateqarfigissallutigu.

Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiat aallarnerakku oqaatigisat ilumoorluinnarpoq, sallu oqaaseq atukkat iloorluinnarmat, oqaravit sallussagunarnak oqaruit ilinniarsimassuseq tassaasoq nunatta siunissaa, taamaappormi. Minnerunngitsumik ilinniarsimalluni **ilikkarsimagaanni**.

Partii Naleqqamiit pingaartitarilluinparput nunap inuisa ilinniarluarsimasuunissaat taamatullu ilinniarnerminni atugaasa pitsaanerpaaaffimmiitsinniarnissaat akissaqartitariaqarluinnarparput aammalu minnerunngitsumik ilinniarsimasortatta atorluarnissaat taakkulu atugaasa pitsaasuunissaat politikkikkut equmaarinneruffigisariaqarparput.

Ilinniarluarsimasortatta atorluarnerunissaat aammalu suliffimminni ineriartortinnejarlutik qaffakkiartorsinnaanissaat oqaasiinnaanngitsumik politikkikkut suliassat pingaaruteqartorujussuit ilagilluinnaarpaat.

Nunatsinni nunaqavissut avataaneersunit ilinniartitsisarnerat sumiiffippassuarni annertoorujussuuvoq, maani nunaqavissut atorluarnerunissaat aammalu taakku atugaasa pitsangorsaaviginissaat piffissanngorpoq. Qanoq iliuuseqarfinginissaat piffissanngorpoq.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiami saqqummiunneqartumi Nunatsinni inulerisut, assaat kialaartut, isumaginninnikkut suliaqartut, perorsaanikkut suliaqartut, peqqinnissaqarnikkut suliaqartut taamatullu tarnip pissusaanik ilisimasaqarnerup tungaatigut pisariaqartitagut, atorfissaqartitagullu qanoq iliornikkut pissarsiarissanerigut apeqqutigineqarlunilusooq politikkikkut oqallisigineqarnissa Partii Naleqqammiit pissusissamisoorluinnartutut pisariaqarluinnartutullu isigalutigu oqaatigissavarput.

Ilami tamanna ukiorpassuannngortuni, ukiuni amerlavallaani eqqartuiffigineqarsimavoq annertunerusumik aaqqiiffigineqartarani. Maannakkut tigussaanerusunik tikkuusisumik aaqqiisoqarnissaa piffissanngortoq Partii Naleqqamiit isumaqarfigigatigu.

Assaat kialaartut ineriartornitsinni pinngitsoorsinnaanngilagut aatsaat taama pisariaqartigilerput aamma taamaammat oqaasiinnaanngitsumik, oqaatsit kusassakkat atuinnarunnaarlugit timaliinissaq piffissanngorpoq oqaluinnarneq naammaleqaaq, kusassaaneq naammaleqaaq aaqqiisoqartariaqarluinnarpoq.

Taamatut oqarnerput uparuartuiniaannarluta aammalu ajortisaarinertut nipeqartinniarlugit saqqummiutinngilagut, aaqqisoqartariaqarluinnarmat aammalu qanoq iliuuseqartoqartariaqarnera takusinnaagatigu aamma atukkat ilungersunarsilluinnartut aaqqiiffiginiarneqartariaqarmata taamatut oqaaseqartariaqarlruta misigisimavugut, nunap inui taakkulu atugaat pineqarmata.

Assaat kialaartut pisariaqartitagut nunatsinni ilinniarsimasut amerlasuut ajoraluartumik ilinniarsimanertik atorluanngilaat, amerlasuut allamik suliaqarput, ilai soraartarput sumiiffimmi avatangiiserisaq atukkallu ajorluinnarnerat peqquaallutik.

Suliffinni atugassarititaasut peqquaallutik assaat kialaartut pisariaqartilluinnakkagut atorluagassaraluagut amerlavallaarujuussuartut ilinniarsimanertik naapertorlugu sulinngitsorpassuupput pitsaanerusumik atugaqarusullutik allamik suliffeqartariaqalersimanerat peqquaalluni.

Partii Naleqqamiit isumaqarpugut maannakkut apeqquteqaat aallavigalugu oqallinnissami ilinniagaqartussat ilinniagaqartariaqarnerlu eqqartorneqarnerat isumaqarpugut ajunngilluinnartoq, kisianni taamatut eqqartuiniarnitsinni puigorneqartut uani tassaapput nunap inuisa kiffartuunneqartussaagaluartut atugaat aammalu maannakkut ilinniarsimallutik naammassereerlutik sulinermanni avatangiisaat atugaallu ilanngullugit eqqartuiffiginissaat aaqqissuussiffiginissaallu.

Naalakkersuisut akissuteqarnerminni pitsangorsaasoqarniarnera saqqummiukkaluarpaat, ilaatigut perorsaasut meeqqivinnilu sulisunut atugassarititaasut pikkorissartarnerillu tunngassuteqartut toqqamavilersuutigalugit.

Naalakkersuisuniilli eqqartorneqanngillat perorsaasut ilinniarsimasorpassuit sooq perorsaasutut sulinnginnersut aammalu qanoq iliornikkut perorsaasutut sulilernissaanut pitsaanerusumik aaqtissiuunneqarsinnaanersut.

Taamatullu eqqartunngilaat ukiorpassuanngortuni perorsaasut akissarsiaat politikkikkut aaqqiiffigineqarnissaanik neriorsuinerpassuit timitalerneqanngitsaannartut ilanngunneqanngilluinnarmata maluginiagassaavoq, naak isumaqatigiinniarnerat politikkikkut akuleruffigineqaraluartoq politikkikkut aaqqiisoqarnissaanik oqaatsit kusanarluinnartut annissorneqaraluartut isumaqatigiinniarnermi sinaakkutaasut piumasaqaataasunut naapertuutinngilluinnarnerat saqqummiunneqartaaraluartut qanoq iliuuseqarfingineqarnaveersaarlutik ingerlanneqarluni.

Perorsaasut ukiorpaasuarni qineeqqusuarutaanerat oorisiaasa aaqqiiffiginissaat neriorsuutaasuusaarneqartarnerat qaangertariaqalerpoq. Asuli neriorsortaarunnaarlugit eqqunngitsunik neriutikkunnaarlugit piviusumik akissarsiaatigut aaqqiiffigisariaqalerput. Qineeqqusuarutaaginnarnerat aammalu ogaatsit kusassakkat timitaqanngitsut naammaleqaat timitaliisariaqalerpugut oqaluinnarnerit neriusuisuusaarnerit qaangerlugit aaqqiiffingineqarniarlik salloqittaariunnaarlugit.

Utoqqaat illuini utoqqarnullu kiffartuussisut atugaat imaannaanngitsunngoriartuinnarput akisussaaffiit annertusiartuinnarput akissarsiaat nikisinnguartarnagit. Napparsimasut napparsimavimmittussaagaluartut maannakkut aamma piartortut ilanngullugit utoqqaat illuanut inissiinnarneqartalernerat eqqarsarnartoqaannarani akuersaarneqarsinnaanngitsut ilagaat sulisut atugaat akisussaaffiillu ilanngullugit eqqartuiffiignarnagit aaqqiiffingineqarluinnartariaqarput.

Peqqinnissaqarfimmi piartortut napparsimavimmittussaagaluartut utoqqaat illuinut inissinneqartarnerannik utooqqaat illuanni sulisunut imaannaanngitsuugginnaratik inunnut imaannaanngitsumik killeqartunut ilaquaannullu imaannaanngilluinnartumik atugaqartitsiffiusarput peqqinnissaqarfimmiit akisussaaffiit taamatut kommuninut utoqqaat illuanilu sulisunut imaannaanngisinjaasarput atukkat killifiat imaannaanngitsuupput.

Pissutsit ima ilungersunartigilersimapput allaat piartortut angerlartiinnarneqartalersimapput ilaquaasut piartortunut akisussaasunngorlutik inisisimasalersimapput ilaquaasunut piartortumullu atukkat imaannaanngitsorujussuusarlutik.

Peqqinnissaqarfimmi sulisut atugaat imaannaanngitsuupput, aningaasaq qitiutinneqarpallaarpoq nunap inuisa atugaat sulisullu atugaat salliuutinneqarunnaarsimavoq tamannalu sullissinerliornernut aammalu sulisut imaannaanngitsumik atugaanut sunniuteqartarput ajorluinnartumik.

Peqqissinnaqarfipput imaannaanngitsumik inisisimajuarsinnarpoq nunap inuisa nakorsiarniarsarisarnerat ilungersunartorujussuarmik inisisimaffiuvoq, sulisunut

atugassarititaasut ajungaartumik inissismapput sumiiffipassuarni allaat akuersaarneqarsinnaanngitsumik killiffeqartumik oqaatigisariaqarlutik. Sulisut atugaat pillugit qanoq iliuuseqartoqartariaqarpoq isiginngitsuusaaginnarneqarsinnaanngillat.

Peqqinnissaqarfimmi ilinniarsimasut nunaqavissut ajuusaarnaraluartumik soraararput sullitanut innuttaasunut ajorluinnartumik tamakku aamma uggornaraluartumik kiffartuusiniarnerigaluamik ajorseriaataallutik suli ajoreeqisunik ajorerulerlerneranik kinguneqartitsiffiusunik.

Sulisut atugaat innuttaasunullu kiffartuussineq ilungersunartumik inissismareersoq suli ilungersunarnerulerlerneranik tamakku tamaasa imaannaanngitsumik sunniuteqartarput.

Manna iluatillugu Partii Naleqqamiit kissaatigeqqinniarparput Ittoqqortoormiini nakorsaqaqqilernissaata sulissutigineqarnissa, Ittoqqortoormiit avinngarussimasorujussuarmi inissismapput aammalu ukiup ilarujussua tikikkuminaassisinnaasarlutik, taamaattumik nakorsamik najorneqarlutik isumagineqarnissaat pisusissamisoorpoq, aamma taamaappoq Kangaatsiap nakorsaqarlunilu politeqarnissa, kiisalu Kullorsuup ullumikkut 400 sinnerlugit inoqartup aamma nakorsaqarnissa pisariaqarluinnarpoq.

Partii Naleqqamiit siunnersuuteqartup siunertaa anguniagaalu suleqataaffigerusoqaarput, isumaqarpugullu isumaginninnikkut sullissiviit aammalu peqqinnissaqarfitsinni sullisisut ukiuni makkunani suleqatigiilluarfeqaraluartut suli suleqatigiinnerisa pitsaanerulerlernissaat anguniarlugu politikkikkut ataatsimoorluta qanoq iliuuseqartariaqartugut, tassani Namminersorlutik oqartussat aammalu Kommuunit ataatsimoorlutik pitsangorsaatissanik aqqutissiuussisariqaput.

Meeqqaqp inunngorneraniit inuunermini ullunut naggatissaanut illersugaalluni atugarissaarnissaanut pisortat periarfissaqartitsiuarnissaat Partii Naleqqamiit suleqataaffiguassavarput. Soorunami inuup inersimasup peqqissullu nammineerluni inuunerminut akisussaaffeqarnera tamatta nalunngilarput, kisianni tamatta toqqissisimassutigisarparput inuaqatigiinni ataatsimoorluta aaqqissuuussinitsigut isumaginninnikkut peqqinnissutsikkullu ajornartorsiuleraagatta

partii naleraq

nammineersinnaassutsikkut killilimmik piginnaaneqaleraagata pisortanut saaffiginninnissamut ikiorneqarnissamut periarfissaqartitaagatta.

Partii Naleqqamiillu isumaqarpugut ukiuni makkunani aatsaat taama pingaaruteqartigilersoq inuit akornitsinni susassareqatigiinnitta nukittorsarneqarnissaanut aammalu inuiaqatigiinni inunnik qaarmarsaanerup paasisitsiniaasarnerullu suli annertunerusumik ingerlanneqarnissaannut.

Inuiaqatigiit akornitsinni inuttut nakkarsaanerpassuit, uumissuinerpassuit naapinneqartarput, tamakku tamatta ataatsimoorluta peqqinnartumik qimmasumillu ingerlaqqinnissatsinnut nukittorsaataanngilluinnartarput, taamaattumiguna pisariqartoq immitsinnut nunanesumik kaammattoqatigiittarnissarput, immitsinnut qimmassaqatigiilluta suleqatigiillatalu ingerlaaseqarnissarput.

Siunnersuut oqallisissiaq soqutiginarluinnartoq taamatut annikikaluamik oqaaseqarfigaarput, neriuutigalugulu oqallinnerit pineqartumut tunngasut ingerlaavartumik inuiaqatigiinni oqallisigineqartuarlutik ajunngitsumik angusaqarfiusarumaartut, aamma taamaaliornikkut pineqarunut inatsisitigut tunngaviusut, aningaasalersuisarnissanullu tunngaviusut pitsangorsartuarnissaat pisariaqarmat.

Qujanaq